

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		Főszerkesztő:	Egyes szám ára 4 fillér.
Helyben: Féléve 6.— K. Negyedéve 3.— K.		Dr. VARGA LAJOS.	SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "		Feladószerkesztő:	Arany János-u. 2. sz. Telefon 42.
		SZATHMÁRY ZOLTÁN.	

Időszerű kérdések.

A szociális bajok és a szénhiány. — A fokozódó drágaság és a szervezkedés szükségessége.

Debrecen, aug. 21.

Az elmúlt őszi és tél a gyári iparnak sok bajt okozott. A munkás viszonyok elfajulása is bénítólag hatott a gyáriparra, hát még a vasuti forgalomban beállt zavarok s az ennek következtében érezhetővé vált szénhiány. Kétségtelen, hogy mindenütt, ahol a szénhiány hatását érezték, arra törekednek, hogy ezeket a bajokat megszüntessék, ámde nemcsak a vasuti forgalomban beállott zavarok, nemcsak a kocsihány, hanem a szénbányászat terén mindjobban érezhető bajokból származnak a gyáriparnak legnagyobb nehézségei.

A magyar bányavállalatok állandó panasza, hogy a munkások tömegesen vándorolnak külföldre. A bányavállalatok felnevelnek, kitáncolnak bányamunkásokat s amikor azoknak hasznát vehetnék, felszedik sátorfájukat s mennek nem is Amerikába, hanem főleg Németországba s a magyar bányauzemben

mindjobban érezhető lesz a munkás hiány.

Pedig Németországban sem valami rózsásak a bányaviszonyok. Nem tudják olyan mértékben kiaknázni a bányák termését, mint amennyire a szénpiacnak szüksége lenne.

A szénzindikátus, amelynek szállítási kötelezettségei vannak, — kénytelen idegen szenet szerezni. A német bányavállalatok most új termelési helyeket keresnek, csak hogy ezzel sem segítenek a bajon, mert nincs munkás. Németország gyáripára, épp úgy, mint Európa többi államaiban, különösen Ausztriában, de Magyarországon is, kénytelen megszorítani bizonyos iparágak üzemét a szénhiány miatt. A nemzetközi szénhiány leginkább az angol kiviteli statisztika kimutatásaiban nyer kifejezést.

Ennek az évnek első felében 29.67 millió tonna szenet exportáltak, 3.13 millió tonnával többet, mint a múlt év hason szakában. Ebből 5.289 millió tonna Franciaországba, 4.16 millió Németországba, 1.69 tonna Hollandiába, 2.57 tonna Délamerikába és 1.42 millió tonna Egyiptomba jutott. A magyar kormány

az év folyamán is szerzett angol szenet, körülbelül kétmillió méter-mázsát s így akarja pótolni hazai szénszükségletnek azt a hiányát, amely pótlásra szorul. Ámde nem egészen egyedül az angol szén az, amellyel segíteni tudunk a szénmizérián.

A munkás viszonyok javítása s a kivándorlás apasztása azok az eszközök, amelyek a szénhiány veszedelmét elhárítani alkalmasak. — Amerika és Németország a munkások ezreitől fosztják meg iparunkat. Nekünk tehát minden rendelkezésre álló eszközzel arra kell törekedni, hogy a magyar munkás itt maradjon Magyarországon, keze munkáját a magyar ipar vegye igénybe s ne engedjük, hogy a kivándorlás veszélyeztesse azokat az eredményeket, amelyekkel a magyar ipar fellendülése kecsegtet.

A mai általános szervezkedésben épen csak a közönség nincsen szervezkedve s ezért irányul minden támadás ellene. Nem tud védekezni, mert nincs kapocs, amely összetartsa, az egyén fölépésének pedig nincs hatása. Ezért ma már egyszerűen utaznak a publikum ki-

Proletár história.

— A „Debreczen“ eredeti tárcája. —

Irtá: Rómer Pál.

A munkások hosszú sorban vonultak hazafelé a gyárkémények füstös, poros vidékéről. Eppen szombat este volt. A legtöbb gyárban már megszűnt a munka, de némely helyen még hatalmas gomolyban szállt föl a sűrű, fekete füst. A hazatérők alig beszéltek, lehorgasztott fővel haladnak, zsebükben a heti munkájuk silány keresménye. Valószínűleg azon gondolkoznak, hogy mire, hány felé kell elfizetni a keserves álláreket, házbérre, adósságra s élni is kel...

- Mennyit adsz az asszonynak?
- Az egészet.
- Hát te?
- En nyolcat.
- S a többit?
- A többit...

Ennél a szónál a jobb tenyerét tölcsérré formálta s úgy tartotta a szája elé.

- Megiszod?
- Meg hát.

Az utóbbi kormos fekete arcú munkás

volt s a nehéz munkától az izzadság a fekete korommal vegyülve, fekete csöppekben folyt az arcáról. A másik: alacsony, telt arcú, hosszú kezei esetlenül csüngtek alá.

Egy jó darabig szótlanul mentek. Lassan ballagtak a városba, ahol már elvegyültek a nagy forgatagban, mely a világváros külső jellemzője. — Az egyik dudolni kezd.

— Te, gyere be, igyunk egyet.

— Nem mehetek, haza igyekszem a családomhoz.

— Akkor isten áldjon meg!
A következő percben már bent volt a kocsmában, a füstös, nyirkos levegőjű, alacsony putikban, ahol az alkoholgőz a bűdös dohányfüsttel vegyülve, bűzös, fojtóvá tette az egész helyiséget. — Tele volt a kocsmá munkásokkal.

Egy-két lámpa silány fénye világított s a félhomályban, szanaszét rongyos alakok ittak: némelyek állva. Ezek mentek is mindjárt. Némelyek leültek, ezek sokáig időztek, néhányan kártyáztak is.

Márton, aki az előbb jött be, pálinkát kért, nemsokára ismerősöket is talált s ve-

lük ivott s miután alaposan elázott, a kártyások közé került.

Már éjfél felé lehetett, amikor egyik alak gunyosan odaszól:

— Márton, jó lenne addig hazamenni, míg van a pénzből, mert még baja lesz az asszonnyal.

Márton röhögve szólt vissza:

— Az már csak az én gondom, adjon kend magának tanácsot.

A kend szóra az előbbi felfortyan s dühösen vág vissza:

— Ha még egy szót szól, kirugom, részeg!

Erre Márton botot ragad s az ingerkedő felé sujt, de ebben megakadályozták s a kocsmáros, még mielőtt baj történt volna, szépen kitessékeltte.

Egy kissé restelte a dolgot s önérzetesen szólt vissza:

— Ide se jövök többé...

Bizonytalan léptekkel támolygott az utcán s folyton az járt az eszében, hogy az asszonyt hogy el fogja most verni, azért is, mert ő végette szenved most, csakis az asszony miatt dobták ki, pénzt pedig azért se ad neki.

Ujra egy kocsmához ért, be is ment

Aczél Henrik

uj könyvkereskedése és antiquáriuma ma a főtéren a ref. kistemplommal szemben folyó évi augusztus hó 25-ikén megnyílik Telefon szám 575. Ódon és új könyvek vétele s eladása.

zsarolására. Az áremelkedések már nem természetes folyamánai egy indokolt változásnak, hanem szükségességek, kapzsiságból eredők. S a középosztály nyögve, izzadva viseli a terheket. Egyes apró csoportok talán kiharcolnak valamit helyzetük javítására, de ez ideig-óráig tartó, mert alig veszi hírét annak a háziúr, mézárós, szabó, hogy mondjuk, a tanárok drágasági pótlékot kaptak, máris kész a csataterp, a melynek alapján az embertől nemcsak azt a kis pótlékot lehet elvenni, amit kapott, hanem többet, természetesen belevonván ebbe a sarcolásba azokat is, akik drágasági pótlékot egyáltalában nem kapnak. Különösen hangzik, hogy a publikum szervezkedik s ami közönségünkönél tényleg nehezen képzelhető.

De ott vannak a németek, ezek akik nagymértékben megeselekedték ezt a tömörülést s akik önmagukat fegyelmezve tudnak védekezni egyes, a zsebük ellen irányuló támadások ellen. A német középosztály asszonyai, például három gazdasszony, egyesületbe tömörülnek, amelyekben csak néhány fillért fizetnek, épen annyit, amennyi nyomtatványokra kell.

De ez a kereset súlyos tényezőkké avatja az asszonyokat. Ha az élelmiszer-kereskedőknek eszébe jutna, hogy a káposzta árát csak egy fillérrel is indokolatlanul fölemeljék, a gazdasszony-egyesületek kiadják a jelszót, hogy további intézkedésig káposzta nem kerül az asztalra és az élelmiszerkereskedők újra besavanyíthatják a már besavanyított káposztájukat.

Ehhez persze fegyelem kell és a német asszonyba ez már belenevelődött. Vállalják szívesen, mert csak hasznát látják az összetartásnak. Tanulságos példa ez. Az eszme

de hamar kijött, fáradt volt s ott még a pad alatt se engedték aludni, disznóság!

Amint hajnal felé megzörgette az ablakot, a felesége kijött elébe.

— Hol a pénzed, te rossz pára, jaj neked, ha újra elittad, ide csak!

Márton elebb meg akarta ütni az asszonyt, de csak rohögött:

— Most álmos vagyok, kidobtak érted, kidobtak te miattad...

Erre a nő megfogja a részeg urát, kiforgatja a zsebet s alig husz-harminc fillér hull ki belőle.

Az asszonyt elfogja a düh és irtózatossan káromkodni kezd:

— Te istentelen nyomorult, hát mit fognak ezek a kölkök enni egész héten te... te lelketlen állat, takarodj ki a házamból, mert megöllek.

A zajra a gyermekek is fölébredtek s keservesen bögni kezdtek.

Márton pedig, ki egész uton azon gondolkozott, hogy az asszonyt el fogja páholni, a gyermekíráásra egyszerre kijózanodott, az arca eltorzult s mint egy bűnös eb, nyöszörögve csuszott az asszony lábaihoz.

maga pedig mindenképen megszivlelendő. Jól mondta tehát az „Egyetértés” egyik minapi számában, hogy vessünk véget közös akarattal ennek a rálicítálásnak, mert ha továbbra is így folyik a fosztogatás, a középosztály lesz a társadalomnak a legárvább osztálya, melynél mindenki jobban és könnyebben él. Ne várjuk meg tehát a teljes összeomlást, hanem szervezkedjünk és védekezünk.

Egyház és iskola.

Iskolai értesítés. Az ágost. hitv. ev. elemi iskolában (Miklós-u. 3.) a beiratkozások szeptember hó 2—4. napjain eszközöltetnek az iskola emeleti termében és pedig délelőtt 9—12-ig, délután 3—5-ig. Az iskolai év szeptember 5-én nyílik meg. A felévi tandíj a beírás alkalmával fizetendő. Tandíj elengedés iránti folyamodványok ugyanakkor adandók be. Debrecen, 1907. évi augusztus 21-én. Az iskolaszék.

Kedvezmény a szőlősgazdáknak.

Leengedés a fogyasztási adóból.

— augusztus 21.

A városi tanács tegnap a következő hirdetményt tette közzé:

Az 1892. évi XV. t.-c. 3. §-a értelmében. Nyílt községekben azok a szőlősgazdák, kik szeszszitalok kimérésével, vagy kémértékben való elárúsításával (1888. XXXV. t.-c. 2. §-a) nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésű boraiktól a házi szükségletre szánt bormennyiség után italadó fejében ezentúl is csak a jelenleg fennálló fogyasztási adónak megfelelő részt fizetik és pedig: I-ső osztályú községekben hektoliterenként bor után 6 korona 70 fillért, bormust és szőlőcefre után 5 korona 4 fillért.

A hivatolt törvény 26. szakasza szerint a házfogyasztás bejelentésére következők rendeltetnek ugymint:

Azok a szőlősgazdák, akik az előbbi szakaszban jelzett kedvezményre igényt tartanak, kötelesek szeptember hó 15-ig, legkésőbb azonban, ha előbb szüretelnének, a szüret megkezdéséig ebbeli igényüket a községi előljárásnál bejelenteni.

Az a kérdés, vajjon abban az esetben, ha a szüret szeptember hó 15-ike után kezdődik, a szőlősgazdák házi fogyasztásra szánt saját termésű boraiknak a kedvezményes adótétel alá vonása iránt bejelentéseiket e határidő lejárata után is a későbbi szüret megkezdéséig jogérvényesen megtehetik-e? már szabályozást nyert a „Budapesti Közlöny” 1892. évi 190. számában közzétett „Hirdetmény”-ben, melynek 2. pontja szerint az 1895. XV. t.-c. végrehajtása iránti 1892. évi 51015. számú „Utasítás” 26. §-a értelmében a szőlősgazdák említett jogigényeinek bejelentésére szeptember hó 15-ike és ha a szüret előbb kezdődne, a szüret megkezdése tüzetett ki végső határidőül.

Eszerint tehát a bejelentések, ha a szüret szeptember 15-ike utáni időben kezdődne is, legkésőbb szeptember hó 15-ig okvetlenül megteendők. (1895. évi 13,450. sz. pénzügyminiszeri határozat.)

Megjegyeztetik, hogy a belterületen a városban állandóan lakók részéről a bejelentések a belvárosi rendőrkapitányságnál, a szőlőskertekben és a mezőségekben kintla-

kók részéről pedig a mezőrendőrkapitányságnál történik leendő borterméseiknek bejelentése.

E bejelentésbe foglalandó egyszersmind a bejelentő lakhelye, házszáma, a családtagok száma és a szőlőbirtok terjedelme holdakban s a házi fogyasztásra felhasznált bor évi átlagos mennyisége hektoliterekben.

Ha a kedvezményes adózásra igényt tartó szőlősgazda egész bortermését házi fogyasztásra akarja felhasználni, köteles abban az esetben, hogy ha termése öt hektolitert meg nem halad, az egész termés után a kedvezményes adót, vagy a szőlőcefrek, illetőleg mustnak a bor- és hús fogyasztási adó iránti törvények és szabályok 17. szakasza értelmében való kijelentése, vagy pedig a bortermés szokásos felvétele alkalmával a bor- és hús fogyasztási törvények és szabályok 48. és 49-ik szakasza szerint azonnal lefizetni.

Debrecen, 1907. évi augusztus 13. A városi tanács.

Városháza és vármegye.

A tanyai iskolák építése. A tanyai iskolák építésére hirdetett versenytárgyalást Körner tanácsnok elnöklelte mellett tegnap tartották meg a városházán. Tóth István építész hajlandó mind az öt iskolát felépíteni, de az előirányzott 17,067 koronánál 18, illetőleg 24 százalékkal drágább áron. Biczó Gyula csupán a nagycseri iskolát hajlandó felépíteni, de nyolc százalékos áremeléssel. A tanács hétfőn foglalkozik a versenytárgyalásnak e nem várt eredményével, mely esetleg el is odázza ez évről az iskolák építését.

A városi alkalmazottak kauciója. A város azon alkalmazottai, kik kauciót tettek le, tegnap arra kérték a tanácsot, hogy az állam példájára Debrecen város is oldja fel alkalmazottait az amugy is kevés biztosítékot nyújtó kaució letételének kötelezettsége alól. A kérelem a jogügyi bizottság elé kerül.

A házipénztár átadása. Kovács József polgármester elnöklelte mellett egy bizottság megvizsgálta a házipénztárt s mivel Komáromy Antal szabadságra megy, átadta azt Koszorus Kálmán ellenőrnek. Koszorus vizont Szilágyi József házipénztári tiszt fogja helyettesíteni.

Városi adományok. A város a Petőfi-házra 1000, a fűvészkönyv emlékművére 2500 korona segélyt adományozott. Ez adományozásokat a miniszter tegnap jóváhagyta.

Kongresszus Debrecenben.

Országos gyógyszerész-gyűlés.

A gyűlés napirendje.

— augusztus 22.

(Saját tudósítónktól.) Holnap, augusztus 23-án tudvalevően országos gyógyszerész-gyűlés lesz Debrecenben. A gyűlést a debreceni gyógyszerész-gyűlés nevében Muraközy László, Mihalovits Jenő és Grósz Nagy Ferenc gyógyszerészek hívták egybe.

Az országos gyógyszerész-gyűlés összehívását a felhívás szerint az tette szükségessé, hogy a folytonos jogadományozások s a gombamódra növekvő drogériák, valamint a forgalomba hozott rengeteg gyógyszerkülönlegességek árusítása a már rendeletileg

Legkellemesebb szórakozási hely a fényes berendezésű és minden igényeket kielégítő

Széchenyi

szálloda-kávéház.

hol a legkitünőbb kávéházi ételek és italok pontos kiszolgálásban kaphatók. Pártfogást kér REIK JAKAB tulajdonos.

hozott, de felfüggesztet törvény végre nem hajtása miatt nagyon megnehezítette a gyógyszerészek helyzetét.

Az összehívók nemrég Nyiregyházán szűkebb értekezletet tartottak a vidéki gyógytartulajdonosok bevonásával s ezen az értekezleten kidolgozták a gyógyszerészeti ügy szabályozására vonatkozó tervezetet. Eszerint a törvényhozástól kéri a gyakornoki nevelésre vonatkozólag, hogy a jövőben csakis érettségi vizsgálatot lehessen e pályára lépni.

A kétévi segítséget az egyetemi tanulmány előtt kell kitölteni. A gyógyszerészeti engedelem dolgában szigorú megszorítást léptessenek életbe. Jog csak oly helyre adásék, ahol gyógytár nincs s a legközelebbi husz kilométer távolságra van.

Az elaborátum többi szakasza a gyógyszerészek nyugdíjügyét, a százalékok adását tárgyalja. Foglalkozik még a gyógyszerészeti kamarák létesítésével s a minisztériumban egy szakelődői állás alkotásával. Más szakaszok a drogériák megrendszabályozására vonatkoznak.

A tervezetet a miskolci és más gyógyszerész-egyesületek is elfogadták már. A debreceni nagygyűlésre az ország minden helyéről tömegesen érkeznek a jelentkezők. A nagygyűlés határozatát küldöttség fogja október hónapjában Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek átnyújtani. A gyógyszerészek a gyűlés után másnap kirándulnak a Hortobágyra.

A debreceni gyógyszerészek felhívására mintegy 350 gyógyszerész jelentette be részvételét a kongresszusra.

A nagy gyűlés pénteken reggel kilenc órakor veszi kezdetét a „Bika“-szálloda dísztermében.

A végleges program különben a következő:

Augusztus 22-én este ismerkedés az „Angol királynő“ szálloda nyári kertjében.

Augusztus hó 23-án reggel pont kilenc órakor gyűlés a „Bika“-szálloda dísztermében, délben egy órakor társasbéd — étlap szerint — ugyanott. Délután 3 órakor a gyűlés folytatása. Este 8 órakor társas vacsora — étlap szerint — a nagyterdel „Dobos“ vendéglőben.

Augusztus hó 24-én reggel 5 órakor indulás külön vonaton a hortobágyi pusztára. Reggel fél nyolc órakor reggeli a hortobágyi csárdában, majd a látványok megtekintése (kocsin). Délben 1 órakor visszautazás Debrecenbe.

A Debreceni Akadémiai Athlétikai Klub.

Fényes győzelme Kassán.

Két bajnokság, tizenegy első díj

— augusztus 22.

(Saját tudósítónktól.) Fényes és a maga nemében páratlan győzelmet aratott ifju akadémiai együletünk augusztus 20-án, a kassai akadémiai sport együletének versenyén, melyen az ifju, tetterős egylet minden számban, amelyekben beneveztetett, dacára az erős ellenfeleknek, mindentől, mint első győztes került ki.

Nem csak győzelmük, hanem az általuk elért eredmények is mutatják, hogy jogosan várhatjuk, hogy a Magyarország fennálló rekord eredményeit a D. A. A. K. tetterős athléta gárdája megfogja dönteni. Magok az eredmények is oly szépek, melyek méltán megér-

demlik, hogy velük részletesen foglalkozzunk.

Igy kiemeljük Kiss Istvánnak a D. A. A. K. e kimagasló athlétájának győzelmét, aki 12 kiváló classisu 100-jardos futó között nyerte meg Kassa város 100-jardos síkfutás bajnokságát gyönyörű küzdelemben. Nem hagyható figyelem kívül Szabó Béla sem, aki megnyerte távugrásban Felső-Magyarország távugró bajnokságát, 6m 25 cm-el.

Első rangu eredményt ért el a D. A. A. K. staféta csapata is, a mennyiben leverte a M. A. F. K., a K. A. S. E. és E. P. S. E. egyletek csapatát és megjavította Magyarország staféta bajnokságát 44 és 1—5 idejével, különösen hatalmas erőben van Szunyogh, aki különben szorgalmasan dolgozik Felső-Magyarország 100-jardos bajnokságára a biztos favorittal, Kiss Istvánnal egyetemben. Kalmár és Balogh is szépen dolgoztak.

Megnyerte továbbá a D. A. A. K. verhetetlen súlydobó csapata (Székelyhidy Béla, Igyártó Sándor, Kovács Ödön, Vadai Béla, Mózes István) súlydobás csapat versenyét. A hatalmas formában lévő Székelyhidy különben szeptember első hetére bejelentette az athlétikai szövetségnek Kozla 12m 69-em. rekordjának javítási kísérletét s reméljük is, hogy ez neki sikerülni is fog.

Nyertek még: Széchényi István, ki 165 cm. magasat ugrott, mellyel 3-ik lett.

Nyert tehát a D. A. A. K. Kassán két bajnokságot, 3 remek tiszteletdíjat, 11 első, 1 második és 1 harmadik érmet. Méltán reméljük most már egy ily szép győzelem után a D. A. A. K.-tól a szép haladást s hisszük is, hogy még számos ily győzelemmel szaporítják és kollegiumunk hirneves diákságának dicsőségét.

Lóversenyek Debrecenben.

Második nap.

— augusztus 22.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni lóversenyek második napja Szent István napján zajlott le a nyulási versenypályán.

Ez alkalommal még szebb idő kedvezett a nagy számban kivonult közönségnek, mint az első napon.

Szép, rendezett minden szabálytalanság nélkül záródtak az egyes versenyszámok s meglepetést sem okoztak a futó lovak. Majdnem mindig a legerősebben fogadott versenyló futott be elsőnek. Természetes tehát, hogy a totalizátor sem fizethetett ilyenformán nagyösszegeket.

A totalizátor kétnapi forgalma még a husz ezer koronát sem érte el. Ugy látszik a fogadó közönség zsebei így hónap vége felé nem a legkitűnőbbek.

A versenyek lefolyásáról a következőkben számolunk be:

I. Nyeretlenek versenye. Díj 1300 korona. Távolság 1200 méter. I. Világhy Gyula

Palotása (lovagolta Krause). II. Czernin Alfréd: Akkor (lovagolta Pálffy). III. Egyedi Lajos: Faragatlan. Totalizátor 5 : 13, 10 : 27. Helyre 32. 81.

II. Pallagi handicap. Díj 1500 korona. Távolság 1800 méter. I. Stigelhunnedt János: Lady s Maid (lovagolta Czárán). II. Markovits István: Gorkij (lovagolta Krause). III. Seprősi Ménes: Oriole (lovagolta Czárán). Totalizátor 5 : 17 10 : 34. Hely 44. 29.

III. Totalisateur verseny. Sikverseny. Díj: 1900 kor. Táv.: 2400 m. I. Koller Ede Freia (lov. Wodianer.) 2. Rohoney Gedeon, Banzai (lov. Cárán J.) 3. Stagelschmidt János: Bálmos (lov. Krause). Tot.: 5 : 12, 10 : 24. Hely: 31, 34.

IV. Hadserégi akadályverseny. Díj: 1000 kor. Táv.: 4000 m. I. Schey Pál: Galmiche (lov. Pálffy). 2. Gr. Merveldt: Fortunio (lov. Teleki gr.) 3. Koller Ede: Coquin (lov. Wodianer.) Tot.: 5 : 8, 10 : 16. Hely: 25, 30.

V. Nagyerdői akadályverseny. Díj: 2000 kor. Táv.: 4800 m. I. Seprősi ménes: Napraforgó (lov. Cárán J.) 2. Mr. Winner, Hogyne lov. Cárán Z.) 3. Koller Ede: Pannie (lov. Wodianer.) Tot.: 5 : 13, 10 : 26. Hely: 30, 37.

VI. Vigaszverseny. Handicap. Díj: 1300 kor. Táv.: 1300 m. Belföldi professzionatus lovasok által lovagolva. I. Nagy Akos Tyutscherd (lov. Lovász.) 2. Br. Schvaben-Durneits: Morbihan (lov. Sebők.) Stagelschmidt János Succi (lov. Kopittanszky.) Tot.: 5 : 24, 10 : 49. Hely: 83, 178.

VII. Mezei gazdák versenye. Díj: 220 kor. Távolság a pályán egyszer körül, nyereg nélkül lovagolva. I. Pataki János. 2. Almádi Sándor. 3. Varkony István. 4. Fekete György.

A hajdunánási apagyilkosság.

A gyilkos házaspár.

Ujabb fordulat a bűnügyben.

Exhumálják az áldozatot.

— augusztus 22.

(Saját tudósítónktól.) Részletesen megemlékeztünk annak idején arról a szenzációs bűnügyről, mely a közeli Hajdunánáson játszódott le, hol egy minden nemesebb emberi érzésekből kivetkőzött házaspár legyilkolt egy védtelen öreg embert, a férj édes apját.

A gyilkosság ügyében azóta nagy erővel folyik a vizsgálat, mely most egy egész új irányba terelődött egy igen érdekes fordulattal. A szenzációs fordulatnak legelső következménye az, hogy a legyilkolt öreg ember hulláját exhumálni fogják, felásták a nem rég hantolt sirt, hogy az orvosi bonckés állapítsa meg, hogy tényleg fenn forgott-e az utóbbi ténykörülmeny.

Az előzmények.

Az apagyilkosság előzményei és részletei eléggé ismeretesek a közönség előtt.

Pongor Gábor hajdunánási lakos idősebbik fia a télen házassodott. Az öreg nagyon házastárs természetü ember volt, rossz viszonyban élt az új asszonnyal is, ami mód föltt elkeserítette az új házaspárt.

Ifjabb Pongor és felesége sokat gondolkoztak, hogy miként szabaduljanak meg az öregtől. A tételődések közepette érlelő-

Hol tölthetjük legkellemebben szabad időnket?

A fényesen berendezett és minden igényeket kielégítő

SZÉCHENYI-szálloda kávéházban.

DEBRECZEN, Petőfi-tér 7. szám.

Oleó szobák. Pontos kiszolgálás. Kitűnő étkezés. Naponta zeneestély.

☛ ☛ ☛ egész éjjel nyitva van! ☛ ☛ ☛

dött meg bennük a sötét gondolat, hogy elteszik láb alól az öreg Pongort.

E hó 18-án az ifju pár szokott időben ment haza lakásukra, ahol az öreg is tartózkodott. Látszólag nyugodtan feküdtek le. De mikor az idősebb Pongor is álomra hajította fejét, hirtelen felkeltek és ágyában megfojtották az öreget.

Reggel aztán mintha mi sem történt volna, jelentést tettek a hatóságnál, hogy az öreget halva találták.

A halottkémi vizsgálat azonban megállapította, hogy az öreg halála erőszakos beavatkozás műve, a hullán ugyanis erősen feltűntek a külerőszak nyomai.

Ennek alapján indította meg a csendőrség a nyomozást és a gyilkosság gyanuja mindjárt az ifju párra irányult, akiket, miután a bizonyítékok igen súlyosak voltak — letartóztatásba helyezték a csendőrség.

A vizsgálat.

A vizsgálatot a debreceni központi vizsgálóbírószék folytatta. Kezdetben Pongor Gábor beismerésben volt, de azt állította, hogy az asszony a gyilkos, ő csupán passzív szerepet játszott a borzalmas drámában.

Legutóbbi kihallgatásuk alkalmával azonban, megmászva előbbi vallomását, érdekes vallomást tettek. S úgy látszik, hogy a szörnyű bűn tudata megtörte őket és ezen vallomásuk teljesen beismerő.

Tegnapelőtt jelentkeztek a vizsgálóbíró előtt, hogy beismernek mindent.

A vizsgálóbíró természetesen nyomban kihallgatta őket külön-külön.

A két vádlott most teljesen egyértelműleg adta elő a gyilkosság ténykörülményeit. E szerint idős Pongor Gábor a gyilkosság emlékezetes éjszakáján fia ifju felesége ellen erkölcslen merényletet követett el. A megármadt fiatal asszony védekezni próbált, de nem birt az öreg emberről. Az asszony férje azonban időközben hazaérkezett s dühében apjára rárohanva megfojtotta. A gyilkosságban valószínűleg közreműködött a fiatal asszony is.

A vádlott emberek állításaik mellett egy súlyos bizonyítékot is hoztak fel.

Az asszony ugyanis azt állítja, hogy az az erkölcstelen merénylet következtében ő is szervi betegséget kapott, melyben az öreg Pongor szenvedett.

Az exhumálás.

A vizsgálóbírószék a vallomások nyomán a bűnygyben előálló újabb fordulatról azonnal jelentést tett a kir. ügyészségnek, egyidejűleg indítványt tett a hulla exhumálására.

Mert ugyanis csakis boncolás útján lehet megállapítani, hogy az asszony vallomása tényleg megfelel-e a valóságnak, mely esetben ez erős enyhítő körülményt fog képezni részükre.

Az ügyészség el is rendelte a holttest felásatását és a boncolást.

Az exhumálás ma vagy holnap fog végbemenni Hajdunáson, hol a bivalatos boncolást valószínűleg dr. Hutiray József kórházi főorvos fogja végezni Petneházi Boldizsár segéd vizsgálóbíró jelenlétében.

Kollektív háztartás Debrecenben.

A közös konyha előkészítése.

— augusztus 22.

(Saját tudósítónktól.) A közös konyha eszméje minél nagyobb hullámokat ver országsszerte. Ugy lát-szik, beválik!

Mostanában jelzi a „Budapesti Hiriap”, mely az eszme egyik leg-buzgóbb harcosa, hogy Temesvárt alig alakult meg az első közös konyha már is mozgalom keletkezett a második közös konyha érdekében. A háztartás gondjainak ilyen-tén megkönnyítése oly népszerűvé vált Temesvárott, hogy előrelátha-

toán a város minden részében szervezni fognak egy-egy közös konyhát.

Városunkban is megindult a mozgalom, még pedig olyan méretekben, mely sejteti engedi, hogy a debreceni közös konyha méreteiben az ország minden hasonintézményét felül fogja mulni.

A szervezés munkája folyamatban van s mihelyt együtt lesz a legalább is 200 adaggal (az első becskeréki közös konyha 53 adaggal properál) jelentkező közönség, azonnal értekezletre lesznek összehíva az eszme barátai.

Ez az értekezlet lesz hivatva aztán arra, hogy olyan propagandát csináljon az eszmének, hogy óriási bű számával, ugyszólván keztyűt dobjon oda az óriási drágaságnak.

Kereskedők, iparosok figyelmébe.

A kereskedelmi és iparkamara közleményei.

— augusztus 22.

Nagy faszállítás az üzletvezetőséghez. A budapest-jobbparti üzletvezetőség részére a következő faanyagok szállítandók: 250 kbm. jegenyefenyő deszka, 110 kbm. lucfenyő deszka, 50 kbm. erdei fenyő deszka, 20 kbm. vágott lucfenyő fa, 60 kbm. lucfenyő palló, 200 kbm. metszett jegenye puha fa, 60 kbm. lucfenyő palló, 100 kbm. erdei fenyő palló, 100 kbm. metszett erdei fa, 30 kbm. metszett puha szálfá, 300,000 kbm. különféle léce, 200,000 kbm. fedőszindely, 5200 drb. kemény kerítési oszlop, továbbá szelmszetben jegenye deszka, puha és kemény kerítési rudak puha szelmszet. A megrendelt fák légszáraz állapotban szállítandók. Ajánlatok 1907. szeptember 13-ig nyújthatók be.

Számlák érvényesítése Északamerikában. Az északamerikai egyesült államokban érvényben álló konzuli szabályzat (M. S. Consular Regulations 1896.) némely rendelkezése módosítván, a számlák hitelesítése alkalmából a fél személyes megjelenése ezúttal csak kivételesen, nevezetesen akkor kívántatik, ha bizonyos okokból személyesen nyújtandó magyarázat forog fenn. Továbbá az eredeti számlák felmutatása is csak kivételesen követelhető, nevezetesen akkor, ha az árúk különféle fajták és oly gyárosoktól szerezettek be, akiknek telepe az illető konzuli hivatal székhelyén kívül esik. Betekintés után ezen számlák visszaadandók. Ha a fél a fakturáknak hitelesítés végett való bemutatása alkalmával a hajó nevét még bemondani nem tudná, a fél a hajó megnevezésének kötelezettsége alól felmentendő. Az eladás helyül azon hely tekintendő, ahol az ügylet kötött, feltéve, hogy a kivívónak irodája ott van. Végül a konzuli szabályzatok 681. §-ának a számla helyességének esküvel való bizonyítására vonatkozó intézkedései hatályon kívül helyezettek.

Nagy termény szállítás. A budapesti 1-ső honvéd kerületi parancsnokság a következő terményeket fogja elővásárlás szerint beszerezni. 1907. november hóban való beszállítás kötelezettsége mellett 450 q. rozs és 1700 q. zab, 1907. december hóban való beszállítás kötelezettsége mellett 350 q. rozs és 1500 q. zab, 1908. január hóban való beszállítás kötelezettsége mellett 350 q. rozs és 1500 q. zab, 1909. február hóban való beszállítás kötelezettsége mellett 350 q. rozs és 1500 q. zab, 1908. március hóban való beszállítás kötelezettsége mellett 350 q. rozs és 1500 q. zab, 1908. április hóban való beszállítás kötelezettsége mellett 350 q. rozs és 1500 q. zab, 1908. május hóban való beszállítás kötelezettsége mellett 350 q. rozs és 1500 q. zab. Összesen 2500 q. rozs és 10700

q. zab. Bővebb felvilágosítások a kamaránál vagy legcélszerűbben a budapesti honvéd parancsnokságnál szerezhetők be.

Sztodola József. A bőrkészítés kézikönyve című kiváló szakmunkáját minden timáripáros ingyen kapja meg a kereskedelemügyi minisztertől, ha a keresk. és iparkamaránál bejelenti erre vonatkozó kívánságát.

A debreceni kamara a vasuti áruszállításban tapasztalt visszasságok, áruhiányok, gondatlan árukezelésből származó károsodások ügyében széles medrű adatgyűjtést indított meg kerülete szállító érdekeltségének körében, mely adatgyűjtés célja lesz mennél több konkrét adat alapján célszerű intézkedéseket kérni és javasolni a kir. kormánynak, hogy ezen visszás állapotok megszűntessenek. A kamara ezen hasznos lépését ez uton is figyelmébe ajánljuk közönségünknek s kinek e tekintetben konkrét tapasztalata van, ne mulassza azt a kamarával közölni.

Betörés az imaházba.

Eltűnt templomi palástok.

Hajsza a tettesek után.

— augusztus 22.

(Saját tudósítónktól.) Vakmerő betörés ügyében nyomoz már napok óta a debreceni rendőrség. A tettesek ez alkalommal egyik debreceni izraelita imaházat keresték fel és egyebet nem találván, a templomi szertartásokhoz használt értékes palástokat emelték el.

Szomoru fényt vet ez a tettesek lelkiállapotára, akik nem riadtak vissza még attól sem, hogy az isten dicsőítésére emelt épületből raboljanak és így elégtételt ki piszkos s bűnos pénzszerzési vágyaikat.

A betörők azonban aligha élvezhetik sokáig vakmerő tettük gyümölcsét, mert a rendőrség már nyomukban van, így rövidesen a büntető igazságszolgáltatás kezére kerülnek.

Az izraelitáknak szerény imaházuk van a Csók-utca 6. szám alatt. Az imaház szolgálja egyik mult reggelen meglepetve vette észre, hogy az épült egyik alacsonyán fekvő ablaka tárva, nyitva van. Rosszat sejtve, szétnézett a templomi holmik között, miközben nem csekély megdöbbenéssel látta, hogy hat, ugy nevezet thalesz nyomtalanul eltűnt.

Felfedezését nyomban közölte az imaház gondnokával, ki miután nem csekély összegről, mintegy 500 korona kárrol van szó — azonnal feljelentést tett a rendőrségen.

A rendőrség erélyes nyomozást indított. Legelőbb is megállapította, hogy a tettes az ablak feltörésével juthatott be a helyiségbe, de az sem lehetetlen, hogy valamelyik istentisztelet után meghuzódott egy rejtek helyen s így bent maradvá, az imaházban követte el a lopást.

A rendőrség már biztos nyomon van sőt holnap már letartóztatásokat is eszközöl a betörés ügyében.

A vakmerő tettesek az ellopott thaleszeket vidéken zálogosították el, hogy a rendőrség nehogy nyomra akadjon. Azonban csalódtak.

Minden nap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2 ajtó.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi oszarnok... lépés-folyosóján. Telefon 412 ...

Az illavai fegyház felé.

A Sóvágó-banda sorsa.

Ma este szállítják Illavára.

— augusztus 22.

(Saját tudósítónktól.) Debreczenben és környékén sokáig rettegett név volt Sóvágó János. A kultúra századában, a XX-ik században egy darab betyár világot képviselt és bandája Hajdu- és a szomszédos megyékben.

A betyár romantika lejárt. A büntető igazságszolgáltatás annyi véres s forgalmas büntetést után az illavai komor falak közé internálja végre a rablóvezért és bandáját. Az utolsó alföldi haramia életfogytiglan lesz kénytelen vendége a fogháznak, míg két másik elítélt büntetésére még reménykedhetik, hogy bár 12—15 évi raboskodás után, de megláthatják szabadon az Isten szép eget.

Tudvalevően Sóvágó Jánost, a Méliusz-téri rablógylósság főtettesét a debreceni esküdtbíróóság életfogytiglani fegyházra ítélte. Ezt az ítéletet a Kuria már megerősítette. Sóvágónak azonban más bűn is terheli lelkét. A büdzentmihályi és hosszupályi-i rablásokért is kapott nemrégiben a debreceni esküdtszéktől 11 évi fegyházat. Összbüntetést azonban még ezideig nem alkalmazhatott a bíróság, mert az utóbbi esküdtszéki ítélet felebezés alatt áll.

Sóvágóval együtt követték el a Méliusz-téri rablógylósságot Nyiri Lajos és Siteri János; mindkettő 12—12 évi fegyházra van ítélve ezért a büntényért szintén jogerős ítélettel. Siterit különben a szentmihályi rablásokért 5 és Nyirit ugyanezért összbüntetésként a Méliusz-téri bűnügyre vonatkozó ítélettel együtt — 13 évi fegyházra ítélte a törvényszék.

Ez által a borzalmas rablógylósság aktái le is záródtak és a debreceni királyi ügyészség felterjesztést intézett az igazságügyminiszterhez, hogy mi történjen a foglyokkal.

Az igazságügyminiszteri rendelet tegnap érkezett le a debreceni kir. ügyészséghez. A rendelet értelmében Sóvágó, Siteri és Nyirit haladéktalanul az illavai fogházba kell elhelyezni.

Az ügyészség azonnal eleget tett a rendeletnek. Szepessy fogházfelügyelő maga elé kísértette Sóvágókat és tudomásokra hozta a rendeletet.

Sóvágó cinikosan jegyezte meg.

— Nekem mindegy. Ugyis tudtam, hogy e lesz a vége!

Sóvágót, Nyirit és Siterit különben ma, csütörtök este a féltizenegy óras vonattal szállítják Illavára erős fedezet mellett. A vasrvert elítélteket Szatmári őrmester vezetése alatt két fogházra fogja kísérni Illavára.

„Pardon” — egy szál gyufát.

Furfangos zsebmetsző.

Rablótámadás a Petőfi-kertben.

— augusztus 22.

(Saját tudósítónktól.) A zsebmetsző furfangját és kezelési raffineriáját tárja elő ez az alábbi eset, mely a vasuti indóház előtt elterülő Petőfi-kertben történt. A zsebmetszői furfang ugyan ez alkalommal sokkalta komolyabban végződött, mint rendszeren, sőt még vért is kívánt magának.

Mindezekről eltekintve, nagyon különös, hogy az utóbbi időben ahány zsebmetszés, vagy rablótámadás történt, annak egytől-egyig a Petőfi-kert a színhelye.

Elvégre ez nem lehet csupán a véletlen játéka, hanem inkább a rendőrszemhiánynak az eredménye. Nagyon kívánatos lenne az amugy is elég sötét kertbe éjjelente egy rendőrposztot állítani.

A tegnapi eset különben a következő:

Paulin Miklós fiatal iparossegéd vasárnap este szomorú egyedülletben üldögélt a Petőfi kert egyik padján. Talán a balzsamos éjszakai levegőnek tudható be, de elég az hozzá, hogy Paulin Miklóst elnyomta az álom.

Aludt egy jó ideig, mikor úgy tizenegy óra tájban egyszerre csak arra ébredt fel, hogy valaki mellette ül és zsebeinek tartalmát igyekszik kiüríteni. Riadtan ugrott fel s ekkor látta, hogy pár lépésnyire másik két sötét alak is áll.

Az az alak, ki pár pillanattal azelőtt még a zsebében kotorászott, a kínos tettenérés után nem jött zavarba, sőt lehető finom kiejtéssel mondta: Pardon, szabad kérnem egy szál gyufát.

Paulin Miklós csak ámult-bámult. Ezek ki akartok fosztani és most gyufát kérnek — gondolta. Másik pereben már rendőrt emlegetett.

Erre az ismeretlen alakok közül valamelyik vasbotjával úgy fejbe vágta, hogy ájultan rogyott a földre. A rablótámadók erre elmenekültek. A súlyosan sérült fiatalemberre nagysokára talált rá egy rendőrt, ki beszállította a közkórházba.

A vakmerő tetteseket a rendőrség nyomozza.

A hamis váltó körül.

Feljelentés a rendőrségen.

— augusztus 22.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni rendőrség bűnkronikájában tegnap ismét szerepel a mostai idők divatos bűne, a váltóhamisítás.

Békési Istvánné Csige-kert 29. szám alatti lakos megjelent tegnap a rendőrségi bűnügyi osztályon és feljelentést tett magánokirat hamisítás miatt. Feljelentésében elmondta, hogy pár nappal ezelőtt a helybeli Takarékos Hitelintézetől ajánlott levelet kapott, melyben értesíti a bank, hogy az ő, továbbá Miskolczy János és Miskolczy Jánosné aláírással ellátott 270 koronáról szóló váltót fizetés mulasztás miatt megőváltotta.

Eddig rendén volna a dolog, csak az a baj, hogy a feljelentő, Békési Istvánné állítása szerint ezt a váltót sohasem írta alá, sőt még színét sem látta. Miskolczy Jánosékkal ő közeli rokonságban él, ezért valószínű, hogy ezek követték el a manipulációt abban a reményben, hogy annak idején Békésiné mégis csak rendezni fogja a váltót.

Tervük azonban visszafelé sült el. Békésiné ugyanis megszakitott velük már régebben mindenféle összeköttetést, így a váltót sem rendezte.

Mindezek dacára az sincs kizárva, hogy valamely ismeretlen tettes játszik közre, éppen azért a rendőrség a feljelentés nyomán szigorú vizsgálatot indított.

— **Szent István napja.** Az egyháznak és államnak volt tegnap ünnepe: emlékeztek az első magyar királyra, a hit szentéletű apostolára s az országalapító, bölcspolitikájú uralkodóra, kinek ereklyéjét a nemzeti szeretet fényugára övezi. Debreczenben tegnap Szent István emlékére reggel 9 órakor a Szent-Anna-utcai katolikus templomban ünnepélyes diszmissio volt, melyen Gróf Ferenc prépost-plébános celebrált fényes segédlettel, utána Bogdánffy Géza lelkész mondott hazafias tüztől átitatott egyházi beszédet.

— **Vegyes katonai felülvizsgálat.** A Pavillon-laktanyában ma reggel 9 órakor, Weszprény Zoltán főispán elnöke mellett, vegyes katonai felülvizsgálat lesz.

— **Az ipartörvény tárgyalása.** Az ipartörvény tárgyalására a pécsi országos iparoskongresszus ipari életünk ismertebb tagjait delegálta. A delegátusok között ott van Tóth Kálmán is, a debreceni ipartestület volt elnöke.

— **Az ipartestület köréből.** Az ipartestület hentes szakosztálya pénteken délután, a mészáros és a szappanos szakosztály pedig szombaton délután tart az ipartestület tanácsstermében ülést.

— **A 3-ik honvédegyezred hadgyakorlata.** A debreceni 3-ik honvédegyezred zászlóaljai tegnap indultak el az öt hétig tartó hadgyakorlatra. Az ezred utiránya: Füzesabony, Salgótarján, Eger, Budapest. Előbb ezredgyakorlatok lesznek, majd a budapesti ezredekkel együtt hadtestgyakorlatok.

— **A rendőrségről.** Az iparhatóság vezetője, Vetéssy Béla rendőrfogalmazó tegnap kezdte meg szabadságát. Távollétében az iparügyeket dr. Kovács Kálmán r. fogalmazó látja el.

— **Szabó József meghalt.** Szabó József, Debrecen város nyugalmazott főszámvevője, mint egy bártfai távirat jelenti, ott hetvennyolc éves korában meghalt. A derék öreg ur holttestét ma hazahozzák Debrecenbe s itt temetik el.

— **Adótárgyalások.** Az 1906. és 1907. évre vonatkozó II. oszt. kereseti adó javaslatok elkészülvén, a tárgyalás határnapjára az I. kerületben f. évi augusztus 26—29, a második kerületben augusztus 30—31, a harmadik kerületben szeptember 5—6, az ötödik kerületben szeptember 7—10, a hatodik kerületben szeptember 11—12 és a mezőségekben szeptember 13 napja tüzetnek ki. Mirel érdekelték azzal értesítettnek, hogy a tárgyaláson fentírott napokon külön meghívás nélkül is saját érdekükben jelenjenek meg. Debrecen, 1907. augusztus 21-én. A városi adóügyosztály.

— **Sztrájk a téglavetőben.** A Szikszay-féle téglagyár munkásai már éppen harmadszor lépnek sztrájkba az elmúlt hó folyamán. Hol felvették, hol abba hagyták a munkát. Tegnap ismét sztrájkba léptek még el nem ért követeléseik kivívására. A békéltető tárgyalás holnap lesz megtartva az iparhatóság.

— **Kutbafult kis fiu.** A szülői gondatlanságnak ismét áldozata van. A közeli Földesről jelentenek halálal végződő szerencsétlenséget, melynek áldozata egy 7 éves kis gyermek, Szabó Kocsi Sándor, földesi szülők gyermeke. A kis fiu szülei ugyanis tegnapelőtt, Szent István napján elmentek a templomba s erre az időre egymagában, minden felügyelet nélkül hagyták otthon a kis Szabó Kocsi Sándort. A kis fiu eleinte a szobában játszott, de a verőfényes nyári délelőtt kicsalta az udvarra. Pár perc alatt hangos lett az udvar a fueska ujjongásaitól s a szomszédok — mint ujjal kiderült — jó ideig hallották a gyermek hangját. Egyszerre csak csend lett az udvaron s mire a szülők haza jöttek, sehol sem találták a magára hagyott gyermeket. Később a gyermek édes anyja vizért ment s ekkor látta meg kis fia holttestét a kut vizében. Rémes sikollyal esett össze a boldogtalan asszony s a sikolyára elősiető szomszédok csak nagy nehezen tudták fellelcsolni. A kis fiu holttestét kihúzták a kutból. Holnap fölboncolják.

— **Fürdőző Debreceniek.** Tátrafüreden Debrecenből nyaralnak; Orosz Endre föld-birtokos. Udvarhelyi Géza városi tanácsos és neje, Bészler Károly városi árvaszéki elnök és id. Bunczmann Jenőné, dr. Váradi Szabó Jánosné.

— **A munkás dalegylet győzelme.** A Munkás Dalegylet 34 tagból álló küldöttsége az egri országos dalversenyen elismerő oklevelet nyert.

— **Percel Karola,** mint megirtuk szept. közepé táján táncanfolyamokat nyit. Percel Karola, színházunk e kedvenc táncművésznője a tánciskola céljaira egy teljesen modern, kényelmes tánctermet építtetett a Sveta intézet térszomszédságában. Reméljük, hogy a táncot tanulni vágyó ifjuság örömmel fogja fölkeresni Percel Karola iskoláját, kinek vállalkozásához már most is sok szeretetsét kívánunk.

— **Dr. Weinberger Sándor** ügyvédi irodáját Piac-utca 55. számú (Hungária melletti) ház földszintjére helyezte át.

— **Ellopott aranyeműek.** Ismeretlen tolvaj érzékenyen megkárosította Jantó Lajosné Török Rálint-utca 23. szám alatti lakost. Tegnap ugyanis távollétében bemászott a nyitva felejtett ablakon és a lakásból két értékes gyűrűt ellopott. Feljelentést tett a rendőrségen, mely nyomozza a vakmerő tettet.

— **Somogyi Mór** tanár, zongoraművész vezetése alatt álló zeneconservatóriuma és dr. Förstner Gyuláné vezetése alatt álló leányinternátus iránt érdeklődők kérjenek felvilágosítást és prospektust a Harmathy Pál könyvtárában Debrecen Fűvészkerti-u. 14. szám.

— **Gyomorbeteg, gyengélkedők, lábbadozók és aggyastyanok** táplálkozására dr. Dufour a Nestlé-féle gyermektápláltsit ajánlja, mely nemcsak kizárólagosan gyermekeknek való, hanem felnőttek számára is, ha a fent említett kategóriák egyikébe sorozhatók. Gyomor- és béldaganatok esetében ez képezi az átmenetet a leveses táplálékoktól a szilárd táplálékokhoz és különösen az öregebbeket óvja meg az étvágytalanság vagy a gyomor nehezebb emésztése következtében elmaradhatatlan elerőtlenedéstől. Mindenkinek izlik is és a legkönnyebben emésztetik.

— **Férflaknak nélkülözhetetlen a legújabb öngyújtó-készülék.** Darabja 1 korona 50 és 2 korona Mentze áruházában Kossuth-u. 4. sz.

Távirat és telefon.

A nagykarolyi választás.

Nagykaroly, augusztus 21. Holnap lesz a választás, melyre óriási előkészületek tettek. A választásra 400 katonát, 80 lovas és 40 gyalogos esendőrt vezényeltek ki. Kossuth Ferenc Herkules-fürdőről lelkesítő szótartot intézett a nagykarolyiakhoz a függetlenségi jelölt érdekeiben. A választás reggel 8 órakor kezdődik.

Dinamit merénylet a predeáli gyorsvonat ellen.

Brassó, augusztus 21. A budapest—arad--predeáli gyorsvonat ellen eddig még ismeretlen tettesek dinamit merényletet követtek el. A gyorsvonat — tömve utasokkal — éppen az Olt hidján akart átmenni, amikor előtte irtózatossal robbanással felrobbant a dinamit. A mozdonyvezető azonnal meg állította a vonatot s óvatos lassúsággal tudta csak a megrongálódott hidon átvezetni. A robbanás miatt irtózatossal pánik tört ki az utasok között. A vizsgálat széles mederben folyik.

Orkán a Balatonon.

Siófok, augusztus 21. A Balatonon ma egész nap óriási orkán dühöng. Badacsony mellett a szél feldöntött egy ladikot, melyben hat ember ült. A vízbeestek közül 2 embert még kimentettek, de négy a vízbe fult.

Megszökött katonarab.

Budapest, augusztus 21. A katonai rabkórház egyik delikvensé, Matuszky József, átugorva a magas kőkerítést — megszökött. Az ór utána lőtt, de eredménytelenül. Majd egy szakasz katona vette üzőbe s a szomszédos kiserdőben elfogva, visszavitték a rabkórházba.

Elemelt vasuti pénztár.

Kassa, augusztus 21. A szomszédos Abos község állomásán a múlt éjjel 8 fegyveres rabló jelent meg. A marcona alaku rablók feltörték a pénztári helyiséget s a wertheim kasszát a közeli erdőbe vitték. Itt baltákkal feltörték s 800 korona készpénzt magukhoz véve, — elmenekültek.

A marokkói események.

Casablanca, augusztus 21. Több nap óta támadásra vár Drude tábornok. Tegnap reggel 3 óra tájban hallatszottak az előrsöknél az első lövések. Napfelkelte után egy százados 60 spáhival kémszemlére indult. A spahik csekély száma felbátorította az ellenséget, amelynek kétezer emberből álló tüzersege a kis csapatot körül akarta venni. Erre egy század vadász nyomult előre, akik azonban a tüzeréket nem tudták visszatartani. A spahik lassan visszavonultak, majd hirtelen megfordultak és a kapitánnyal élükön megtámadtak mintegy 1000 marokkói lovas. Egy másik oldalon egy száz vadász körülbelül 600 méternyire közelítette meg az ellenséges gyalogságot, mire a marokkóiak futásnak eredtek és magukkal vitték tartalékukat. Egy tábori ágyu nagyban akadályozta őket menekülésükben. Közben a spahik visszatértek kapitányukkal, aki jobb arcán megsebesült. Közülök egy elesett. Az elesett társai visszahozták a táborba. Egy másik spáhi megsebesült. — Fél tizenegy órakor a spanyol kapitány, aki felajánlotta a spanyolok segítségét, minthogy azonban közben a küzdelem véget ért, Drude tábornok köszönettel lemondott a segítségéről. A marokkóiakat, akik a jobboldali magaslatokon akartak táborot ütni, a folytonos tüzeléssel elűzték és szétszörták. Egy vadász elesett, kettő megsebesült. Az ellenség most eléggé távol van, azonban a közeli támadás várható. A csapatok hangulata kitünő.

London, augusztus 21. A Daily Telegraph jelenté Casablancából e hó 19-iki kelettel, hogy a szultán fivérét, Muley Hafias Marakesben végleg szultánná kiáltották ki. Muley Hafids Fezzel minden viszonyt megszakított. Első elhatározása, hogy mintegy 6000 főnyi, többnyire rendes csapatból álló sereggel Casablanca ellen vonul és résztvesz a franciák ellen folyó harcokban. Hire jár, hogy ez a sereg már utban van, sőt tüzerseggel is rendelkezik.

Kiadja: a „Debreczen“ Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

Pályázat

alapítványi ösztöndíjra.

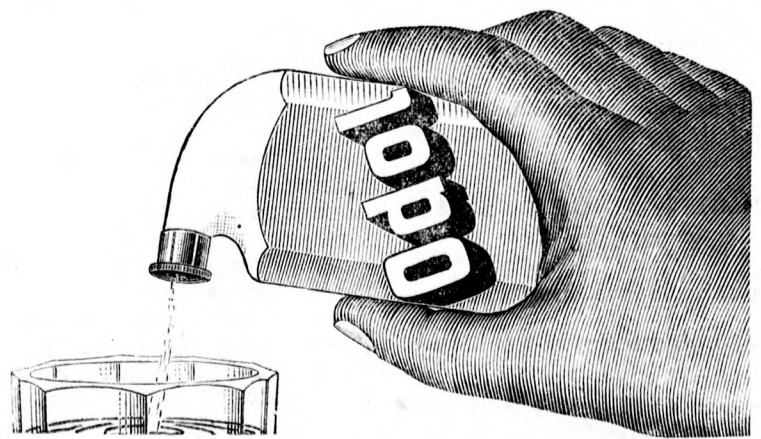
A debreceni Első Takarékpénztár 50 éves jubileuma alkalmából létesített „Közművelődési alapítványának kamataiból az 1907—8 iskolai évben be- **egy, esetleg két alapítványi helyre** ezennel pályázatot hirdet. — Az évi segélyösszeg 1200 korona, mely vagy egészben egy egyéneknek, vagy 600—600 koronás összegben két egyéneknek adatik ki.

Pályázhatnak nem és vallás-különbség nélkül debreceni, hajdúvármegyei vagy más, de mindenestre magyarországi illetőségű oly szegénysorsuak, kik a kereskedelmi szakmában vagy a képző és iparművészet, továbbá a mezőgazdaság és ipar terén magasabb kiképzetésük megszerzéséhez kellő anyagi eszközökkel nem rendelkeznek.

A képességet és eddigi tanulmányi előmenetelt igazoló bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvények folyó évi aug. 31-ig az intézethez nyújtandók be, ahol a pályázat egyéb részleteire is felvilágosítás nyerhető.

Debreczen 1907 aug. 12.

A Debreceni Első Tkptár igazgatósága.

Aki az Odolt következetesen mindennap használja, az a tudomány mai állása szerint a képzelhető legjobb fog- és szájápolást gyakorolja.

előrehaladt idény miatt

nagy occassió vásár

tartatik az

ernyő-gyárban.

Piac-utca 43. sz.

1. Csinos, szines napernyők 1 K 80 fill.
2. Elegáns fél selyem napernyők 250,
3— K. 3. A legfinomabb félselem nap-
ernyők 4—, 450. 4. Elegáns mosható,
vászón ernyők 450. 5. Tiszta selyem
ernyők 5— 6— 7—. 6. Fekete esernyők
és antucás 20 százalékkal leszállítva. 7.
Eredeti francia mellfűzők 3 K-tól kezdve.

László Zsigmond állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-
oltásokat, heréléseket, tu-
berkulinozási eljárásokat,
állatbiztosításokat, állat-
állományok rendszeres
évi felügyeletét, kosmeti-
kai operatiókat.

Debrecen, Csapó-u. 30.
Telefon 558. szám.

Felhívás!

a t. gazdálkodók és géptulajdonosokhoz!

Ajánlom vízmentes asztagtakaró és cséplőgépekre való ponyváimat, szegedi kender zsákokat, gyapju zsákokat, pokróczokat, zsákkötöző és dohány-zsinegeket olcsó árban.

"HUNGÁRIA" kéveköttő 100 drb. 5 kor,
Kívánatra mintát is küldök.

WIENER ADOLF

gyári raktára, ponyva és zsákkötésznő intézete DEBRECZEN,
(Kossuth-u. 27. sz.) 526.

Legbiztosabb szépítőszert a

Fáy-féle Arc-Crém

hatása csodás! Szépit, fiatalít! Legkiválóbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arebőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor., hozzá való "Fáy" szappan 1 korona.

illatszerek minden illatban 1—2—3 koronés üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszerű gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszerésznél
DEBRECZEN, Kossuth-u. 8.
„Arany egyszaru” gyógyszertár.
Telefon 496. szám.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetőse
(Piac-utca 72. sz.) által készíttetnek.

Szaksterü felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinék **díjtalanul** szolgál.

Villágítótetek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon szám: 568.

UJ ZSÁKKÖLCSÖNZŐ INTEZET.

A gazda közönség figyelmébe.

Van szerencsém a gazdálkodó és géptulajdonosok b. figyelmébe ajánlani azon körülményt, hogy Debreczenben Piac-utca 66. szám alatt zsákkötésznő intézetet nyitottam. Raktáron tartok legjobbművéségi kenderzsákokat, melyeket jutányos áron bocsájtok a gazdálkodók és géptulajdonosok rendelkezésére.

Raktáron tartok továbbá vízmentes ponyvákat, elsőrendű anyagból készült zsákkötöző és dohány zsineget, és minden e szakmába vágó dolgokat, melyeket jutányos árban árulok.

Tisztelettel
Bergel Dániel
zsák és ponyvakötésznő intézete Debreczenben,
Piac-utca 66. szám.

Növendék, **LEANY** s **FIUK** részére
alkalmas fehérművek
paplanok matraccok
továbbá
szőnyeg függöny
és
linoleum
óriási választékban
Bosznay J. és Társa
cégnél Kossuth-utca 5.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Iskolás fiúk és leányok

részére,
ingek, nadrágok, szoknyák, hálókabátok, harisnyák, zsebkendők, gallérok, kézelők és nyakkendők.
Intézetek részére előírás szerint.

536

Dávidházy Kálmán és Társa

könyvkötészet, diszműkészítés és dobozgyár.
Debreczen, Fűvészkert-utca 9. sz.

Nagyméretben kibővített könyvkötészetünk és diszműves műhelyünk mellett ajánjuk a mélyen tisztelt közönség figyelmébe legújabb berendezett

dobozgyárunkat,

hol a kereskedők, gyárak részére szükséges áru dobozokon kívül csukrászati és gyógyszerészeti dobozok mindenféle kivitelben megrendelhetők és gyári árban gyorsan készíttetnek.

A közönség számára gyakran szükséges csomagoló-dobozok egyenként is kaphatók.

617

Ha köszvényben vagy csuzban szenved, ha rheumaticus bántalmak gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot,

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb köszvényes vagy csuzos betegségeket, hát- és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szagztatását.

A tölgyfa-balzsam a balzsamok királya,

mert hatása gyors s biztos. Mint lob- s daganatoszlító szer is páratlan!

Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a tölgyfa-balzsam legjobb szer a csúz, köszvény, rheuma, ülőidegzsébe (ischias) ellen feltalált összes szerek között.

I üveg tölgyfa-balzsam ára: 1 korona 50 fillér.

Kapható: 22

Mihalovits Jenő gyógyszertárában Debreczenben.

APRÓ HIRDETÉSEK

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldöttik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Nagy singer varrógép olesón eladó Arany János-u. 8. 711

Tanuló a város nyomdájában fõlvétetik.

Eladó. Szilágy megyei Peér községben eladó mintegy 130 magyar hold (1200 □ öl-lel) 50 hold erdő, szántó, 24 hold forduló 3 erba, 4 hold rét van. Értekezhetni Tarezali Károlyné tulajdonossal Peérban.

Tanuló fõlvétetik Balogh M. J. füszer-, vegyes üzletében Debreczen, Hatvan-utca 15. szám alatt. 661

Debreczeni Első Villamossági és Elektrotechnikai Vállalat. Telefon 168.

Erőátvitel, Villamos világítás, villámhárítók, házi és magán telefonok, villamos zárok tűzbetörés elleni jelző készülékek, villamos esengők berendezése és jó karban tartása, évi bérlet mellett. Gyógyászati, Fizikai, Matematikai készülékek készítése és javítása, felszerelési anyagok. Kérekpárok és alkat-

részek raktára. Saját motor erővel berendezett galván-telep.

FÖLDVÁRI L.,

Debreczen, Kossuth-utca 1. az udvarban.

Tanulók fõlvétetnek.

Kiadó. Piac-utca 46. szám alatt egy kis üzlethelyiség kiadó. Értekezhetni Békés Lajos uridivat üzletében.

Fél áron!

Tankönyvek az összes fiu- és leányiskolákban használandó tankönyvek csakis HARMÁTHY antikvariáriumban kaphatók Debreczen Fűvészkert-u. 14. A világhírű „Pique Progres” szivarka-
hüvelyek egyedüli elárúsítója.

Új elektrotechnikai vállalata.

Világítás, házi és magán telefonok, villanyesengők berendezése és karban tartása (évi bérlet mellett), orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzin és elektromotorok szerelése és javítása, legjutányosabban és legnagyobb szakértelemmel csak FÖLDES és VAJNER elektrotechnikai vállalatánál Debreczen Piac-utca 47. sz. alatt eszközölhetők saját nickelő és galvanizáló-telep. Telefon szám 339. 470

Üzletnek, sörháznak vagy irodának alkalmas utcai lakás vagy ház kiadó Hunyadi-utca 19. Értekezhetni Szt. Anna-u. 48. 664

Kevésbé használt rövid zongorát keresek. Békés Emil Vörösmarty-utca 1.

100 db szindarab féláron eladó. Darabos-utca 38. Kereszt épületben.

„Bankegyesület Részvénytársaság“

Debreczen, Piac-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival. Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb. Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előlegget ad értékpapírokra, árukra stb.

Átvessz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre és

vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság,

Sertés hizlalók és tenyésztők figyelmébe!

Alólírott kinyilatkoztatom, hogy Kun István gyógyszerész ur sertés óvszere annyira bevált, hogy ezután minden hizlaláskor, ha egy csapat sertést veszek, azt mindig használni fogom. Debreczen. Nagy Lajos, nagyhizlaló. Előttünk: Balassa Sándor, S. B. szerkesztők. Előtte mit hasonlólóg bizonyítja: Szádeczky László urad. intéző fötiszt ur, a Boconádi (Heves) uradalom részére f. évi május hó 15. és május 21-én kelt rendelése, mely uradalom már 3 éve használja óvszerem. Nagys. Balog Tihamér, Szentkozma, B.-Ujfalú mellett, csicseri Orosz István, jegyző, Mikepéres, 470 darab sertés most is azt eszi a harmad évi siker után Nagys. Csapó István nagybirtokos ur Pusztá-Istvántelki (u. p. Földes) gazdaságában. A fentieket igazolják még: Nagytiszt. Rátz Lajos ref. lelkész ur, Micske (Bihar m.), Nagytiszt. dr. Baltház Dezső esperes ur H.-Böszörmény, Nagyt. Szücs László ref. lelkész ur Csatár u. p. Bihar., Kérek a jónak bizonyult sertés óvszerből stb. Lejka fötiszt. Tetétlen Gróf Zichyi Géza uradalma.

1 doboz 2 korona, mely 2 disznónak 1 évig elég.

Kapható Tóth Béla, Muraközi László, Mihalovits Jenő. Steiner, Kovács Nándor Radákovic és Koczián Dezső gyógyszerárában és a droguériákban. „Laboratoire Cosmetique Matilde“.

KUN, Hajduszovát.

Direct hozzám küldött 6 koronás rendelések franco.

253

HIRDESSÜNK DEBRECZEN

czímű politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

Kulcsár József bronzműves.

DEBRECZEN, Szent Anna-utca 6. szám.

Készít mindennemű

sárgaréz és bronzárukat,

légszesz, acetylen és villamos csillárokat. Csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villamosra, vagy légszesz és villamosra (combináltra).

Uj átalakításokat és minden e szakmába vágó javításokat elfogad, gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl. 646

Levelező-lapon tessék értesíteni, házhöz megyek a munkát átvenni.